

1. LIČNI PODACI

<div style="border: 1px solid black; width: 100%; height: 100%; display: flex; align-items: center; justify-content: center;"> Vaša fotografija </div>	a. IME I PREZIME Adila Salibašić
	b. ADRESA
	c. TELEFON
	d. E-MAIL ADRESA adilasalibasic@yahoo.com
	e. ZVANJE profesorica bosanskog jezika i književnosti

2. RADNO MJESTO

a. Naziv ustanove:	Druga gimnazija Sarajevo
b. Adresa:	Sutjeska br.1
c. Telefon:	
d. Posao koji obavljate:	profesorica bosanskog jezika i književnosti
e. Razred ili uzrast djece sa kojom radite:	16-19 (od drugog do četvrtog razreda srednje škole)
f. Godine staža:	20 godina radnog staža (16 godina u obrazovanju)

3. MOJA PEDAGOŠKA UVJERENJA

Moja pedagoška uvjerenja temelje se na ličnom uvjerenju kako se prava magija edukacije dešava onda kada se sruše formalne barijere između nastavnika i učenika, u trenutku kada oni postaju partneri u radu, onda kada svako od učesnika preuzme odgovornost za svoj dio posla. Stoga ne iznenađuje moje istinsko uvjerenje da neformalno i informalno obrazovanje značano doprinose kvaliteti obrazovanja pružajući svakom pojedincu mogućnost izbora da se u skladu sa svojim sklonostima i mogućnostima osjeti kao vrijedan član zajednice kojoj pripada. Tek tada obrazovanje, kristalizirajući smisao života, dodjeljuje i sebi smisao i svrhu postojanja.

4. INOVATIVNA PRAKSA

NASLOV/NAZIV:	Projekt DOBA
KRATAK OPIS PRAKSE (do 200 riječi - jedan paragraf):	<p>U želji da se kroz neformalno i informalno obrazovanja potaknu promjene u bh. obrazovanju, u okviru rada u Drugoj gimnaziji Sarajevo, osmišljen je projekt simulacije rada bh. državnog nivoa vlasti, simbolično nazvanog do.ba – državna i društvena otvorenost i odgovornost BiH.</p> <p>Projekt DO.BA je imao za cilj aktueliziranje razvoja ključnih kompetencija kod srednjoškolaca, prvenstveno kod učenika Druge gimnazije kroz volontiranje na organizaciji projekta, a zatim i povezivanje mladih iz cijele</p>

FORMULAR ZA PRIJAVU /NAGRADA ZA INOVATIVNE NASTAVNIKE/CE 2019.

	<p>zemlje okupljenih oko zajedničke ideje: učestvovanje u simulaciji rada Zastupničkog doma i Doma naroda Bosne i Hercegovine.</p> <p>Projekt se realizirao tri godine i svake godine je okupljao oko 50 volontera iz škole, 40 učenika-debatanata iz drugih kantona/RS-a/Brčko Distrikta i oko 15 profesora iz cijele BiH.</p> <p>Intenzivan jednogodišnji rad na osmišljavanju projektnih aktivnosti, usvajanju različitih vidova znanja, istraživanju, razvoj svijesti o tome šta je sve potrebno obezbijediti za realizaciju jedne aktivnosti i kako je uvezati sa ostalim aktivnostima, planiranje vremena, obaveza i dr. samo su neka od znanja, vještina i iskustava koje su srednjoškolci okupljeni oko projekta DOBA imali priliku usvojiti.</p>
<p>KATEGORIJA (Molim Vas da označite odgovarajuću kategoriju)</p>	<p>Kategorija 4 – Predmetni nastavnici/ce u srednjim školama</p>

DETALJAN OPIS:

POLAZIŠTA (Šta je prethodilo opisanoj praksi; kako je i zašto došlo do primjene opisane prakse?)

Zašto do.ba? Inspirisani Modelom UN i njegovim edukacijskim učinkom na mlade, željeli smo kreirati koncept koji bi omogućio srednjoškolicima bolje razumijevanje složenosti sistema upravljanja u našoj domovini, te kroz razvoj ključnih kompetencija (Recommendation of the European Parliament and of the Council of 18 December 2006 on Key Competences for Lifelong Learning) doprinijeti unapređenju kvalitete vlasti u budućnosti. Naime, veliki broj učenika-učesnika obuhvaćenih projektnim aktivnostima su za samo godinu-dvije i sami postali (ili će uskoro postati) donosioci odluka kroz sistem glasanja, a neki od njih će vremenom postati i aktivni članovi vladajućih struktura.

Pravovremeno učenje i razvijanje istraživačkih vještina, kritičke svijesti, sposobnosti javnog govorenja, debatiranja, otvorenosti za nove ideje, saradnju, lobiranje, umrežavanje, brendiranje, odnosi s javnošću, empatije i kulture dijaloga su od esencijalne važnosti za svaku mladu osobu bez obzira čime se ona u životu bude bavila. Podjednako je važno i prepoznati i vrednovati adekvatno ključne kompetencije kod drugih ljudi, kao i znati prepoznati mehanizme manipulacije. Sve je to moguće samo ukoliko posjedujemo znanje i razvijene vlastite vještine o gore navedenom.

Svjesni smo da su mladi u BiH, naročito srednjoškolci, zatvoreni u svojim lokalnim zajednicama i da imaju vrlo malo ili nikako doticaja sa drugima iz ostatka BiH, ali da nerijetko dijele iste probleme i nezadovoljstvo upravljačkim strukturama čije odluke direktno utiču na njihove živote. Na žalost, često su negodovanja uzrokovana neznanjem i traženjem od drugih da učine za njih ono što ni sami nisu spremni učiniti. Zato je rušenje barijera, uspostavljanje kvalitetne komunikacije i postavljanja izazova zajedničkog rješavanja problema među članovima različitih lokalnih zajednica osnovni preduvjet za poboljšanje stanja u našoj zemlji, ali i vrlo vrijedno znanje stečeno kroz praksu.

Nadalje, obrazovni sistem u BiH mahom njeguje repetitivno znanje oneomogućavajući mladima usvajanje kompetencija neophodnih za kvalitetan život u 21. stoljeću. Upravo kroz praktično upoznavanje sa samo jednim nivom vlasti u BiH – državnim nivom, sa svim njegovim prednostima i nedostacima, mladi će kroz razvoj ključnih kompetencija razvijati i vještine prijeko potrebne za uspostavljanje saradnje među ljudima različitih interesa, sklonosti i htijenja. Kroz uspostavljanje kulture dijaloga, srednjoškolci iz cijele BiH će postati i uzorom ostalom stanovništvu, dokazujući da je saradnja moguća bez obzira na različitosti.

CIJ I ŽELJENI ISHODI (sa kakvim ciljem ste realizovali navedenu praksu; šta ste željeli postići)

Preovladavajući cilj projekta **do.ba** koji se realizirao u periodu 2016./2019. bila je promjena stavova i mišljenja mladih o njihovom potrebama i odgovornostima kroz unapređenje obrazovnog sistema s ciljem razvoja i unapređenja ključnih kompetencija – kognitivne, funkcionalne, lične i etičke, potrebnih za kvalitetan i produktivan nastavak života.

NAGRADA ZA
INOVATIVNE
NASTAVNIKE

KRATKOROČNI CILJEVI

- Razvijanje vještina cjeloživotnog učenja kod srednjoškolaca
- Poticanje na inovativnost i kreativnost
- Povezivanje mladih iz cijele BiH oko zajedničkog cilja
- Razvijanje kulture dijaloga i uzajamnog poštivanja
- Kreiranje pozitivnih uzora kod mladih
- Njegovanje i promoviranje predanog rada i učenja kao jedinom sigurnom putu ka uspjehu
- Promovisanje volontiranja kao vida informalnog učenja
- Poticanje na novu organizaciju iskustva i ponašanja

DETALJAN OPIS REALIZACIJE (*Opis postupaka i koraka u realizaciji. U tekstu naznačite naziv i broj priloga koji se odnosi na taj segment/fazu realizacije.*)

Model vlasti u Bosni i Hercegovini - **do.ba**, je srednjoškolski projekt iz oblasti neformalnog i informalnog obrazovanja usmjeren na saradnju učenika iz svih kantona / entiteta u BiH, kroz razvoj ključnih kompetencija kod mladih. Ciklus je podrazumijevao jednogodišnje učenje koje je na kraju krunisano trodnevnom događajem u Sarajevu na kojem se okupljalo između 90 i 100 srednjoškolaca iz cijele BiH na simulaciji rada državnih organa vlasti u BiH – BiH Zastupnički dom i BiH Dom naroda. Projekt je koncipiran u četiri segmenta koji sistematično obučava mlade za kvalitetan nastavak školovanja obezbjeđujući im razvoj ključnih kompetencija i vještina cjeloživotnog učenja.

U prvoj fazi razvoja projekta (juli-oktobar) je grupa od dvadesetak mladih iz Druge gimnazije Sarajevo koji čine organizacijski nukleus kroz niz radionica bila obučena za sprovedbu projekta. Radionice brendiranja, odnosa s javnošću, istraživanja, snimanje propagandnog materijala, liderskih vještina su znanja i vještine koje su srednjoškolci usvojili, a koji su rezultirali kreativnim uracima nužno potrebnim za popularizaciju projekta. Okupljanje timova, izrada loga i knjige standarda, web-sitea, različitih pisanih i video materijala na bosanskom (pisanih latinicom i ćirilicom) i engleskom jeziku, kreiranje baze medija i početna istraživanja tema za debate u parlamentima su zadaci koji su bili postavljeni u ovoj fazi pred srednjoškolce iz sarajevske Druge gimnazije. Poslije završene edukacije, formirani su timovi – šest timova, i to Mediji i PR, Logistika, Komunikacija sa učesnicima, Brendiranje i dizajn, Organizacija malih evenata i Tim za izradu svih pisanih materijala, a na čelu svakog tima postavljen je učenik/učenica kao voditelj tima, te imenovani zamjenici. Voditelji timova su bili odgovorni za organizaciju i realizaciju poslova u okviru zadataka njihovog tima. Uloga profesora angažiranih na projektu (tri profesorice: Adila Salibašić – menadžerica projekta, zadužena za idejno osmišljavanje projekta, te za obezbjeđivanje finansijskih sredstava, Dženisa Buljugić – koordinatorica projektnih aktivnosti i Aida Kalaba – asistentica) je bila praćenje projektnih aktivnosti, obezbjeđivanje neophodnih uvjeta i savjeta za unapređenje rada grupa (ulogu savjetnika i supervizora).

(AdilaSalibasic_Prilog 1_Fotografije sa radionica i simulacije_DOBA)

U drugoj fazi razvoja projekta (novembar-februar) radilo se se na umrežavanju sa ostalim srednjoškolcima kroz potpisivanje protokola o saradnji sa Asocijacijom srednjoškolaca u BiH i Evropskim parlamentom mladih u BiH (EYPBiH), kao i kreiranje mreže škola u BiH, te poticanje učenika i profesora iz tih škola da uzmu učešće u simulaciji. Prezentirao se projekat u svim kantonima FBiH, Republici Srpskoj i Brčko Distriktu i radilo se na popularizacija istog kako kroz formalne prezentacije, tako i kroz lobiranje kvalitetnih govornika za učešće u simulaciji. U ovoj fazi obezbijedile su se i sve potrebe dozvole / protokoli o saradnji od resornog ministarstva, Parlamenta BiH, Općine Centar, Doma Mladih Skenderija, Centra za kulturu Stari Grad, a sve kako bi se organizirao finalni event (simulacija), te izvršen finalan odabir učesnika-zastupnika. Nadalje, finalizirano je i istraživanja i tokom mjeseca januara određen dnevni red sjednica oba doma koji je javno obznanjen na web-siteu projekta, zatim putem medija, te poslan svim odabranim aplikantima. Sve aktivnosti bile su potpomognute PR-om i marketinškom kampanjom, u skladu sa srednjoškolskim kapacitetima. Izvršen je i raspored učesnika po strankama i komisijama na način da su svi učesnici izmiješani po strankama imenovanih po bojama, i to na

ljevničarske, centralne i desničarske u cilju da se što realističnije simulira rad parlamentarnih domova.

(AdilaSalibasic_Prilog2_Servisne informacije za učesnike_DOBA, AdilaSalibasic_Prilog3_Teme za simulaciju_DOBA, AdilaSalibasic_Prilog 4_Raspored učesnika po strankama i komisijama_DOBA).

Treća faza (mart) podrazumijevala je prijem i smještanje gostiju iz cijele BiH – 4 delegata iz svakog kantona i Brčko Distrikta + 8 delegata iz Republike Srpske, a koji su dolazili u pratnji jednog profesora, te realizaciju same simulacije rada državnog nivoa vlasti. Svi učenici-učesnici su bili smješteni u hostelu Franc Ferdinand kako bi se u slobodno vrijeme mogli više družiti i bolje upoznati, dok će profesori biti smješteni u obližnjem hotelu. Sjednice se tokom tri dana odvijala na tri lokacije – Druga gimnazija Sarajevo, Parlamentarna skupština Kantona Sarajevo i Švedski amfiteatar Mašinskog fakulteta u Sarajevu, dok je ceremonija otvaranja održana u Domu mladih Skenderija a zatvaranja u Centru za kulturu, Jelićeva, Sarajevo. Namjera je bila da se samom eventu da na značaju, ali i kreira prilika za mlade da se kroz zabavu i druženje bolje upoznaju i zbliže. Rad i vrednovanje postignuća srednjoškolaca na simulaciji rada državnog vrha izvršila je petočlana komisija. Tokom prvog dana rada u okviru komisija, debatanti su imali zadatak sastaviti prijedlog zakona na zadanu temu. Drugog dana se u skupštinskoj sali raspravljalo o predloženim zakonima, te se isti usvajali ili odbacivali, a potom se vršio odabir 15 najuspješnijih debatanata koji su treći dan simulirali rad Doma naroda BiH. Tokom simulacije, svi učenici-delegati morali su se pridržavati uputa i procedura koji su se odnosili na ponašanje i oblačenje (Kodeks ponašanja poslanika i delegata u parlamentarnoj skupštini Bosne i Hercegovine), ali i na način na koji se formira prijedlog jednog zakona, te se isti pušta u parlamentarnu procedure. Sve aktivnosti su bile potpomognute PR kampanjom.

(AdilaSalibasic_Prilog 5_Izveštaj o medijskim istupima tokom projektnih aktivnosti_DOBA, AdilaSalibasic_Prilog 6_Prijedlog zakona_DOBA)

Četvrta faza (april-maj) je faza evaluacije i pisanja izvještaja o radu i postignutim učincima. Predviđeno je i sprovođenje istraživanja stavova i mišljenja mladih prije i poslije sprovođenja projekta, tako da su se u ovoj fazi sumirali rezultati istraživanja i prezentirali široj javnosti. U okviru ovog segmenta, sačinjeni su i izvještaji prema donatorima – Američka ambasada u BiH i Općina Centar Sarajevo, s ciljem pravdanja utrošenih sredstava.

(AdilaSalibasic_Prilog 7_Mišljenja učesnika, izbor_DOBA, AdilaSalibasic_Prilog 8_Plakat_DOBA, AdilaSalibasic_Prilog 9_RollUP, izbor_DOBA)

EFEKTI; POSTIGNUTI REZULTATI *(Koje ste rezultate postigli? Kako to znate i čime možete potkrijepiti?)*

Očekivani projektni ishodi su bili sljedeći:

- Razvoj prijateljskih odnosa među mladima iz cijele BiH kroz saradnju na realizaciji projektnih aktivnosti
- Unapređenje sposobnosti debatanja i argumentovanog kazivanja, te proširivanje znanja iz oblasti političkog uređenja naše domovine
- Razvoj organizacionih vještina
- Unapređenje komunikacijskih sposobnosti i kapaciteta kroz razvoj sposobnosti korištenja savremenih alata i usvajanja znanja iz oblasti komunikologije o različitim vidovima komunikacije
- Populariziranje edukacije kroz praktičan rad kao efikasne nastavne metode
- Buđenje svijesti među učenicima i nastavnicima o bitnosti multidiscipliniranog pristupa obradi teme/nastavnog sadržaja

Smatramo kako smo sve zadane ciljeve ispunili s obzirom da su od početka bili objektivni i ostvarivi što se može zaključiti i iz činjenice da se projekt DOBA realizirao pune tri godine i na taj način obuhvatio oko 300 učenika iz cijele BiH, tri generacije đaka koji su sazrijevali i pripremali se za nastavak školovanja uz DOBA. Mnogi od učenika su se rado vraćali na simulaciju, a oni koji su bili izuzetno uspješni prethodnih godina (a završili su srednjoškolsko obrazovanje) zauzimali su pozicije mentora. Neki od naših volontera iz Druge gimnazije Sarajevo su u proteklom periodu, također po završetku srednje škole, nastavili rad na sličnim projektima i zauzimali pozicije u Evropskom parlamentu mladih u BiH, aktivni članovi studentskih asocijacija na fakultetima (naročito na Ekonomskom fakultetu u Sarajevu). No, najveći dokaz uspjeha projekta se može vidjeti u ozbiljnosti pristupu radu što se može vidjeti u priloziima – Prijedlozi zakona, Servisne informacije, Agenda, Mnoštvo članaka objavljenih u medijima i dr. Posebno smo ponosni što je profesorica iz Gimnazije Banja Luka ove godine pokrenula projekt saradnje sa školama iz regiona koji se temelji na razmjeni iskustva nastavnika kroz rad na neformalnom i informalnom vidu edukacije. Druga gimnazija Sarajevo je partner ovog projekta, ali i još

nekoliko profesorica iz škola čija saradnja je počela prvenstveno kroz projekt DOBA.

Dodatni komentari i sugestije drugim nastavnicima koji bi željeli implementirati vašu ideju

Rad sa učenicima na projektima iz oblasti neformalnog i informalnog obrazovanja su od velikog značaja za sve učesnike. Mladi imaju priliku učiti kroz rad, sticati samopouzdanje i odgovornost za dodijeljene zadatke čime im se omogućava kvalitetno odrastanje.

Projekt ovog tipa se ne mora nužno realizirati na državnom nivou – dovoljno je organizirati simulaciju rada resorne općinske i/ili kantonalne vlasti, na nivou škole ili kao vid saradnje nekoliko lokalnih srednjih škola. Efekti će biti zasigurno isti, a troškovi vrlo niski jer se izbjegavaju troškovi prevoza, spavanja, hrane, iznajmljivanja prostora i sl. Sve se može realizirati u okviru školskog prostora.

Ukoliko profesori-mentori i učenici budu zadovoljni, saradnja se može proširiti na škole iz drugih gradova/naselja u kantonu/RS/Brčko Distriktu i na taj način izgraditi čvrsta mreža škola koje ovakav vid edukacije mogu uvesti u saradnji sa predstavnicima lokalne vlasti i u redovne programe ili kao vid izborne nastave kroz praksu.

